Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Monumentnummer*: 521998

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 december 2001
Kadaster deel/nr	82920/95

*Woonplaats**	*Gemeente**	*Provincie**
Toldijk	Bronckhorst	Gelderland

Locatienaam	*Locatieomschrijving*
Toldijk	

*Kadastrale gemeente**	*Sectie**	*Kadastraal object**	*Appartement aanduiding*	*Grondperceel*
Steenderen	S			272

*Omschrijving***

Inleiding

De gaaf bewaarde KEUTERBOERDERIJ van het hallehuistype bevindt zich ten zuiden van het buurtschap Toldijk aan het westelijk deel van de Hardsteestraat op een terp. De boerderij is rond 1840 gebouwd met latere uitbreidingen uit het einde van de 19e eeuw. waaronder de toevoeging van een extra travee aan de achterzijde. Rond de boerderij bevindt zich nog de grotendeels intact gebleven erfstructuur. Het voorerf wordt van de openbare weg gescheiden door een haag. Achter de haag bevindt zich een gazon met verschillende fruitbomen. De enkele in de loop der tijd aangebrachte wijzigingen zijn in de stijl van het pand uitgevoerd. De boerderij valt op door de gaaf bewaarde hoofdvorm, de zorgvuldig uitgevoerde gevels en de rijk uitgevoerde kozijnen. De boerderij vormt een waardevol beeldbepalend element in dit historisch gegroeide buitengebied. Achter de boerderij bevindt zich een bijschuur met ingestort dak. Deze valt buiten de bescherming.

Omschrijving

De deels onderkelderde KEUTERBOERDERIJ heeft een rechthoekige plattegrond en telt één enkele bouwlaag onder een afgewolfd zadeldak. De gevels zijn gemetseld in kruisverband. Het dak heeft vanaf de nok tot en met de afgewolfde dakschilden aan voor- en achterzijde een rieten dekking. Onder het met riet gedekte kapgedeelte worden beide dakschilden boven de zijgevels gedekt door

gesmoorde Hollandse pannen. De nok is belegd met nokvorsten. De verschillende ramen van het pand zijn (tenzij anders vermeld) voorzien van gecementeerde lekdorpels.

De a-symmetrisch ingedeelde voorgevel heeft in het midden een groot 12-ruits schuifraam met 8-ruits bovenlicht. Het schuifraam wordt aan beide zijden geflankeerd door opgeklampte luiken. Het schuifraam wordt afgesloten door een anderhalfsteens strek. De linkerzijde van de gevel heeft een 4-ruits schuifraam, met 2-ruits bovenlicht. Het schuifraam heeft aan beide zijden opgeklampte luiken en wordt afgesloten door een halfsteens rollaag. De rechterzijde van de gevel heeft een deurkozijn op gecementeerde dorpel en neuten, voorafgegaan door een stoepje met zwart/wit geblokte tegels. Het kozijn is voorzien van een opgeklampte houten deur met een 6-ruits bovenlicht, afgesloten door een anderhalfsteens strek. Rechts van het deurkozijn heeft de gevel een 6-ruits raam dat aan beide zijde wordt geflankeerd door opgeklampte luiken. Het raam wordt aan de bovenzijde afgesloten door een steense rollaag. Boven vier muurankers is de gevel aan de bovenzijde voorzien van vlechtwerk. Boven het middenraam, direct onder het afgewolfde dakschild, bevindt zich een dwarsgeplaatst opgeklampt zolderluik. Boven de gevel heeft het dak een houten windveer.

De LINKER ZIJGEVEL heeft aan de voorzijde een tweedelig kozijn voorzien van twee 2-ruits draairamen. In het midden heeft de gevel een deurkozijn op een gemetselde dorpel. Het kozijn heeft een opgeklampte houten deur met aan de linkerzijde een enkelruits zijlicht met enkelruits bovenlicht. Het achterste deel van de gevel heeft een opgeklampte staldeur, afgesloten door een halfsteens segmentboog. Aan beide zijden van de deur heeft de gevel een 6-ruits ijzeren stalraam afgesloten door een halfsteens segmentboog. Deze ramen hebben aan de onderzijde een gemetselde lekdorpel. De gevel is aan de bovenzijde voorzien van vier muurankers. Het dakschild is aan de voorzijde voorzien van een gemetselde schoorsteen met afdekplaat.

De RECHTER ZIJGEVEL heeft aan de voorzijde boven elkaar twee 6-ruits ramen. Het raam voor de kelder is voorzien van diefijzers en een enkel opgeklampt luik. Rechts hiervan heeft de gevel een klein enkelruits klapraam dat aan de onderzijde is voorzien van een halfsteens rollaag. Het achterste deel van de gevel is voorzien van een 4-ruits ijzeren stalraam met daarachter twee 6-ruits ijzeren stalramen. De ramen worden afgesloten door een halfsteens segmentboog. De bovenzijde van de gevel is voorzien van vier muurankers.

De ACHTERGEVEL heeft aan beide uiteinden op de begane grond een opgeklampte staldeur, afgesloten door een steense segmentboog met gepleisterde sluitsteen. Het midden van de gevel heeft een dubbele iets naar achteren geplaatste opgeklampte deeldeur, die wordt afgesloten door een anderhalfsteens segmentboog. De deeldeur wordt aan beide zijden geflankeerd door een meerruits ijzeren stalraam waarvan het bovendeel is voorzien van een V-tracering. De beide stalramen worden afgesloten door een halfsteens rondboog. De gevel is boven elk raam voorzien van twee muurankers. Boven de deeldeur bevindt zich een dwarsgeplaatst opgeklampt zolderluik. Het dak boven de gevel is voorzien van een houten windveer.

Het INTERIEUR van de boerderij is qua indeling en interieur geheel intact bewaard. De hal wordt aan de linkerzijde geflankeerd door een slaap- en keukenvertrek. In de huidige keuken is een nieuwe bedstee aangebracht. Rechts van de hal bevindt zich een onderkelderde slaapkamer. Direct achter het woongedeelte is het achterhuis toegankelijk middels een deur achter in de hal en via een deur in de hal achter de toegang in de linker zijgevel. Het achterhuis heeft een centrale deel met daarboven drie ankerbalkgebinten. Het pand bevat nog een aantal waardevolle interieurelementen zoals onder andere een geblokte tegevloer in de hal, twee betegelde schouwen, paneeldeuren en een gemetselde toilet in het achterhuis.

Waardering

KEUTERBOERDERIJ van het hallehuistype gebouwd in 1840.

- van architectuurhistorische waarde als gaaf bewaard voorbeeld van een keuterboerderij uit 1840 met een aantal latere uitbreidingen. Het pand valt op door de gaaf bewaarde hoofdvorm, de zorgvuldig uitgevoerde gevels en de rijk uitgevoerde kozijnen. Het gaaf bewaarde exterieur in combinatie met het interieur geven het object een belangrijke typologische waarde.

- van stedebouwkundige waarde door de markante situering op een terp binnen de grotendeels oorspronkelijke erfstructuur.

- van cultuurhistorische waarde door het belang van het object voor het historisch gegroeide buitengebied rondom het buurtschap Toldijk.

Hoofdcategorie	*Subcategorie*	*Functie*
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	Boerderij(M1)